

АЙЗЪК АЗИМОВ

ОТКРИТИ

Превод от английски: Здравка Калайджиева, 1980

chitanka.info

Компютър Две, както и другите три, които се гонеха по петите в околоземна орбита, беше много по-голям, отколкото беше необходимо.

Можеше да е десет пъти по-малък по диаметър и все пак да има достатъчен обем, за да съхранява събраните и събирани данни за контрола на полетите в пространството.

Допълнителното пространство, обаче беше необходимо, за да можем ние с Джо да влезем, ако се наложи. И се наложи.

Компютър Две можеше прекрасно да се грижи за себе си. Искам да кажа — в нормални обстоятелства. Той беше прекалено педантичен — всичко в него се обработваше по три успоредни начина и трите програми трябваше да пасват идеално — и трите отговора трябваше да съвпадат. Ако не съвпадаха, отговорът се забавяше за наносекунди, докато Компютър Две направи проверка, открие повредената част и я замени.

Нямаше сигурен начин, по който обикновените хора да разберат колко пъти се беше хващал в грешки. Може би никога. Може би два пъти и на ден. Само Централният Компютър можеше да измери дневното закъснение, предизвикано от грешки и само Централният Компютър знаеше колко от резервните компоненти са били използвани за заменяне. А Централният Компютър никога не говореше за тези неща. Единственият добър образ, който трябва да се предложи на публиката, е съвършеният.

И той беше съвършен. До този момент нямаше нито едно повикване за нас с Джо.

Ние сме аварийната команда. Качваме се горе, когато се случи нещо наистина сериозно, когато Компютър Две, или някой друг не може сам да се поправи. За петте години, откак сме на работа, това не се е случвало. В началото се е случвало от време на време, но това е било преди ние да дойдем.

Поддържаме си формата, обаче! Да не ме разберете погрешно! Още няма направен компютър, на който ние с Джо да не можем да поставим диагнозата. Покажете ни грешката и ще ви покажем повредата. Или поне Джо, де. Не съм от онези, които сами се хвалят. Работата ми говори вместо мен.

Така или иначе, този път никой от нас не можа да постави диагнозата.

Всичко започна с това, че в Компютър Две спадна вътрешното налягане. Това не е за пръв път и в никакъв случай не е фатално. В края на краищата, Компютър Две може да работи и във вакуум. Вътрешната атмосфера се прави от едно време, когато се е очаквало, че там ще има непрекъснат поток от техници за поправки. Оставили са я по традиция. Кой ви е казал, че учените не са обвързани с традицията? В свободното си от наука време и те са хора.

От скоростта на загуба на налягането беше изведено заключението, че Компютър Две е бил ударен от метеорит голям колкото парче чакъл. Точният му радиус, маса и енергия бяха докладвани от самия Компютър Две, който използува като данни скоростта на загуба на налягане и някои други аномалии.

Второто нещо, което се случи, беше, че отворът не беше запущен и атмосферата не се регенерира. След това се появиха грешки и нас ни повикаха.

Нищо не разбирахме, болката премина като сянка през грозноватото лице на Джо и той каза:

— Трябва да има доста повреди.

Някой от Централния Компютър каза:

— Вероятно парчето чакъл е рикоширало.

Джо му отговори;

— С тази енергия при влизането — би трябвало да мине право през отсрешната стена. Никакви рикошети. И освен това, дори и да е имало рикошети, те трябва да са били много невероятни.

— Е, какво ще правим тогава?

Джо изглеждаше притеснен. Струва ми се, че тогава той разбра какво ни очаква. Сан беше изкаран на щата толкова странни, че да изискват нашата намеса. Някога ми беше казвал, че главната причина да дойде на тази работа е, че няма да му се налага да се качва горе в космоса и ми го беше казвал „2 на степен ен“ пъти, където „ен“ е доста голямо число. Взех думата вместо него и казах:

— Ще трябва да се качим горе.

Единственият изход за Джо би бил да каже, че не е уверен, че ще се справим с работата и аз виждах как бавно гордостта му надделява над страхът. Не с много, нали разбираете — с един нос, да кажем.

За тези от вас, които не са били на космически кораб през последните петнайсетина години, а предполагам, че Джо не е

единственият, позволете ми да подчертая, че единственото неприятно нещо е първоначалното ускорение. От него, разбира се, не можете да избягате.

После всичко е леко, ако не броите отегчението. Просто сте зрител. Цялата работа е автоматизирана и компютеризирана. Старите романтични дни на космическите пилоти отдавна свършиха. Допускам, че ще се върнат за малко, когато звездните ни селища се пренесат и към астероидния пояс, както непрекъснато заплашват, но и това ще бъде само докато се поставят допълнителни компютри в орбита, за да осигурят необходимия допълнителен капацитет. По време на ускорението на Джо дъхът му секна, или поне така изглеждаше. (Да си призная и аз не бях много добре. Това беше едва третият ми полет. Била съм на ваканция с мъжа си в селищата Ро, но не може да се каже, че съм „гърмян заек“.) След това се успокои за малко, но само за малко. После съвсем падна духом.

— Надявам се, че това чудо знае накъде е тръгнало — каза той кисело.

Аз протегнах напред ръце с длани нагоре и усетих останалата част от тялото си да се люшва назад в нулевото гравитационно поле.

— Ти — казах му, — си специалист по компютри. Ти ли не знаеш, че знаеш?

— Разбира се, но Компютър Две не работи.

— Ние не сме включени към него — казах аз. — Има още три. И дори само един да работи нормално, той може да се справи с всички полети в пространството в средно натоварен ден.

— Може и четирите да изключат. Ако се е случило нещо с Компютър Две, защо да не се случи и с другите?

— Тогава ще управляваме ръчно.

— Да, и ти ли ще управляваш? Ти сигурно знаеш как, защото аз, струва ми се — не.

— Ще ми кажат как.

— О, боже! — простена той.

Всъщност, нямахме проблеми. Стигнахме до Компютър Две съвсем гладко и за по-малко от два дни след излитането паркирахме в орбита на около десет метра зад него.

Това, което не беше гладко, беше, че след като бяхме вече двадесет часа навън, получихме вести от Земята, че Компютър Три е

започнал да губи налягане. Това, което беше повредило Компютър Две, щеше да погуби и останалите, и когато и четирите излязат извън строя, полетите в пространството щяха да замрат. Можеше да се преустроят на ръчно управление, но това щеше да отнеме най-малко месеци, може би години и щеше да означава сериозни икономически промени на Земята. И още по-лошо — няколко хиляди души в космоса сигурно щяха да умрат.

Мисълта беше непоносима и нито Джо, нито аз говорехме за това, но това съвсем не значи, че настроението на Джо се подобри. А, за да бъдем честни, и аз не бях особено щастлива. Земята висеше на повече от 200 000 км под нас, но Джо това не го интересуваше. Той се беше съсредоточил върху въжето си и проверяваше пълнителя на реактивното си оръжие. Искаше да е сигурен, че ще стигне до Компютъра и обратно. Ако не сте опитвали, ще се изненадате колко е трудно човек да си стъпи на краката в космоса, когато му се налага. Не бих казала, че е лесна работа и половината ни гориво отиде, но най-после стигнахме Компютър Две. Когато се бълснахме в него, почти не се чу удар. (Чува се, разбира се, дори и във вакуум, защото трептенето минава през металоидната материя на скафандръра — но не се чува удар, а само шумолене.) Допирът и добавянето на нашия импулс естествено промениха леко орбитата на Компютър Две, но това се компенсира с незначителни разходи на гориво и нямаше за какво да се тревожим. Компютър Две си се погрижи за тази работа, тъй като — доколкото можехме да определим, на него му нямаше нищо, поне що се отнася до външната част.

Естествено, първо го прегледахме отвън. Вероятността малкото парче да е профучало и да е оставило очевидна дупка беше твърде голяма. По всяка вероятност — две дупки — една от влизането и една от излизането.

Вероятността да се случи такова нещо е едно на два miliona всеки ден и 50%, че ще се случи поне веднъж на 6000 години. Не е много голяма вероятност, но все пак е възможно, нали ме разбирате. Има вероятност не по-голяма от едно на един милиард, че в кой да е ден може да бъде ударен от достатъчно голям метеорит, който да може да го разруши.

Не споменавах това, защото Джо можеше да се сети, че самите ние сме изложени на тези рискове. Всъщност, какъв да е удар би

причинил на меките ни и нежни тела много по-големи увреждания, отколкото на стоическата и понасяща много машинария на Компютъра, а не ми се искаше Джо да се изнервя още повече.

Цялата работа е, че не беше метеорит.

— Какво е това? — изведнъж каза Джо.

Беше някакъв малък цилиндър, прилепен за външната стена на Компютър Две — първата нередност, която открихме на външната страна. Беше около половин сантиметър в диаметър и може би шест сантиметра дълъг. Горе-долу колкото една цигара, ако между вас има някои, обхванати от античната мания да пушат.

Извадихме си прожекторчетата.

— Това не е от външните компоненти — казах аз.

— Разбира се, че не е! — промълви Джо.

От единия до другия край на цилиндъра имаше бледа спирална нишка. И нищо друго. Иначе, той беше очевидно метален, но от някаква странна зърниста материя.

Джо каза:

— Не е здраво прилепено.

Той леко го докосна с дебелия си пръст в ръкавица и то поддаде. Повдигна се там, където беше прилепено за Компютър Две и светлинните ни осветиха видим отвор.

— Ето причината за спадането на налягането до нула — казах аз.

Джо изръмжа. Той натисна здраво и цилиндърът изпукна и се понесе. Успяхме след известни усилия да го пипнем. Отдолу на обвивката на Компютър Две остана идеално кръгла дупка — около един сантиметър.

Джо каза:

— Това нещо, каквото и да е, не е нищо повече от едно фолио.

То лесно се огъваше в пръстите му, тънко, но еластично. С малко повече натиск се сгъваше. Той го прибра в джоба си, затвори го и каза:

— Прегледай останалата част отвън и виж дали има други такива неща. Аз ще вляза.

Свърших бързо. После и аз влязох.

— Чисто е — казах. — Това е било единственото. Единствената дупка.

— И тя ни стига — мрачно каза Джо. Той погледна гладкия алуминий на стената и в светлината на прожекторите идеалното черно

кръгче красиво се открои.

Не беше трудно да се запуши дупчицата. Малко по-трудно беше възстановяването на вътрешната атмосфера. Резервите на Компютър Две от газове бяха спаднали и беше необходим ръчен контрол. Слънчевият генератор едва работеше, но успяхме да включим осветлението.

Най-после махнахме ръкавиците и шлемовете, но Джо внимателно прибра ръкавиците в шлена и ги сложи предвидливо в един от джобовете на костюма си.

— Да са ми под ръка, ако налягането пак спадне — каза кисело той.

Последвах примера му.

На стената до дупката имаше следа. Бях я забелязала в светлината на прожекторчето, когато запушвах дупката. Когато включихме осветлението, тя стана очевидна.

— Виждаш ли това, Джо? — попитах аз.

— Виждам.

Беше малка, тясна вдълбнатинка в стената, не особено забележима, но ако прокараши пръст отгоре ѝ, не оставаше никакво съмнение. Забелязваше се от около един метър. Като че ли някой беше оствъргал много плитка проба от метала, така че там сега повърхността беше забележимо по-грапава.

— Най-добре ще е да се обадим долу в Централния Компютър.

— Ако искаш да кажеш „на Земята“, така кажи — каза Джо. — Не мога да понасям този фалшив космически жаргон. За това се хванах на земна работа, искам да кажа на работа на Земята — или поне така се предполагаше.

— Най-добре да се обадим на Земята — търпеливо казах аз.

— За какво?

— Да им кажем, че сме открили повредата.

— О! И какво сме открили?

— Дупката. Не си ли я спомняш?

— Колкото и да е странно, спомням си я. А от какво е тя? Не е от метеорит. Никога не съм виждал метеорити, дето да оставят идеално кръгли дупки, без да изкривяват или стопяват. Не съм виждал и такива, дето оставят цилиндърчета. — Той извади цилиндъра от джоба си,

изглади замислено гънката на тъничния метал. — Е, и какво е предизвикало дупката?

Не се поколебах. Казах:

— Не знам.

— Ако докладваме в Централния Компютър, те ще ни попитат същото и ние ще отговорим, че не знаем, и какво ще спечелим? Освен разправии?

— Ако ние не ги потърсим, те ще ни потърсят.

— Разбира се. Но ние няма да отговорим, нали?

— Ще помислят, че нещо ни се е случило, Джо, и ще изпратят спасителна команда.

— О-о, познаваш ги! Два дни ще мислят, преди да решат какво да правят. Дотогава ние вече ще имаме какво да кажем и ще им се обадим.

Вътрешната структура на Компютър Две не беше предназначена за хора. Това, което беше предвидено, беше рядкото и временно присъствие на аварийна команда. А това означаваше, че е необходимо място за маневри и че трябват инструменти и припаси.

Кресла, обаче, нямаше. Поради това нямаше и гравитационно поле, или каквато и да е негова имитация.

Ние и двамата плувахме сред пространството, бавно се носехме насам или натам. От време на време някой докосваше стената и леко се отблъскваше. Или пък някоя част на единия попадаше върху част от другия.

— Не си пъхай крака в устата ми! — каза Джо и го отблъсна ядосано. Това беше грешка, защото и двамата започнахме да се въртим. Разбира се, на нас не ни изглеждаше така. На нас ни се струваше, че самият Компютър Две се върти, което беше крайно неприятно и ни трябваше време, за да се върнем отново към относителна неподвижност.

Докато си възвърнем стабилността, аз вече се чувствувах неприятно замаяна. Можете да го наречете повдигане, или гадене, или космическа болест, но както и да го наричате, то си е напън за повръщане и е по-неприятно в космоса, защото повърнатото няма как да падне. Лети си наоколо на облак и не ти се иска да летите редом. Затова се сдържах, Джо също.

— Джо, ясно е, че самият компютър е повреден. Хайде да му видим вътрешностите! — Каквото и да е, само да престана да мисля за моите вътрешности и да ги оставя да се успокоят. Освен това, губехме време. Все си мислех за Компютър Три, а може би вече и Компютър Едно и Четири, а също и за хилядите хора, чийто живот сега зависеше от нас.

Джо също изглеждаше зеленикав, но каза:

— Първо трябва да помисля. Нещо е влязло вътре. Не е метеорит, защото каквото и да е било, то е изгризало идеална дупка в корпуса. Не е отрязано, защото не намерих никъде метално кръгче. Ати?

— Не. Но не ми е дошло наум да търся.

— Аз търсих, но такова нещо тук няма.

— Може да е паднало отвън.

— Въпреки цилиндъра, който е покривал дупката, докато го махна? Много вероятно, а? Да си видяла нещо да излиза?

— Не.

— Може, разбира се, все пак да го открием вътре, но се съмнявам — каза Джо. — То се е разтворило някак и нещото е влязло вътре.

— Какво нещо? Чие е?

Усмивката на Джо беше забележително кисела:

— Защо си правиш труда да задаваш въпроси, които нямат отговори?

Той изучаваше вътрешността внимателно, взирайки се във всеки квадратен сантиметър.

— Мога да предположа, че това не е направено от човек.

— Не ставай глупав!

— Искаш ли да се обоснова? Цилиндърът се е закачил, след което нещо вътре е изяло едно кръгче метал и е влязло в Компютър Две. Пропълзяло е по вътрешната стена и е изяло тънък слой метал по някакви причини. Това прилича ли ти на нещо, сътворено от човек?

— На нищо, което да ми е известно. Но и ти не знаеш всичко.

Джо пренебрегна забележката.

— И тъй, въпросът е — как то (каквото и да е) е влязло в компютъра, който е, в края на краищата, добре затворен. Направило го

е бързо, тъй като е извадило от строя способността на компютъра да затвори сам дупката.

— Това ли търсиш? — казах аз и посочих.

Той се опита да се спре твърде бързо и се преобърна назад, викайки:

— Това е!

Размахваше ръце и крака във възбудата си, което, разбира се, не го докара до никъде. Аз го сграбчих и аа известно време и двамата се бутахме насам-натам в некоординирани посоки, което също не ни доведе до никъде. Джо ме нарече с разни обидни имена, аз му го върнах (а в това имам известно предимство). Аз разбирам идеално английски, всъщност по-добре и от него, а неговите познания по руски са... е, „откъслечни“ да кажем. А пък обидите на език, който не разбираш, винаги звучат много драматично.

— Ето го — каза той, когато най-сетне успяхме да се оправим.

Джо отдели малко цилиндърче оттам, където външната обивка на компютъра се срещаше със стената и отдолу се откри малка дупка. Цилиндърчето беше точно като онова от вънния корпус, но изглеждаше още по-крехко. Всъщност, то като че ли се разпадна, щом Джо го докосна.

— Най-добре да влезем в самия компютър — каза Джо.

Компютърът беше станал на сол.

Не очевидно. Не мога да кажа, че изглеждаше като проядено от термити дърво. Ако се огледаше компютърът небрежно, човек можеше да се закълне, че е непокътнат. Обаче, ако се погледнеше отблизо, някои елементи просто липсваха. Колкото по-отблизо го гледахме, толкова по-ясно ставаше, че е свършен. И още по-лошо — резервите, които Компютър Две използуваше за самопоправка, бяха почти напълно унищожени. Продължавахме да гледаме и да откриваме нови неща, които бяха изчезнали.

Джо взе цилиндъра от джоба си и го обърна наопаки. Каза:

— Подозирам, че си търси точно такъв силиций. Не съм, разбира се, абсолютно сигурен, но предполагам, че стените му са предимно от алуминий, а основата — предимно от силиций.

— Да не искаш да кажеш, че това е слънчева батерия? — казах аз.

— Част от него — да. Така получава енергия в пространството, енергия, с която да стигне до Компютър Две, енергия да прояде дупка в него, енергия да... да... не знам как да се изразя: енергия, за да остане живо.

— Живо?

— Защо не? Ето, Компютър Две може сам да се поправя. Той може да маха повредените части и да ги заменя със здрави. Необходими са му, обаче, запаси от резервни части, с които да работи. Ако са му предоставени достатъчно части от всеки вид, той може да построи компютър точно като себе си, стига подходящо да е програмиран. Необходими са му, обаче, запасите и за това не го смятане за жив. Предметът, който е влязъл в Компютър Две, изглежда сам си събира запасите. Това подозрително прилича на живот.

— Искаш да кажеш — казах аз, — че имаме работа с микрокомпютър, достатъчно съвършен, че да бъде смятан за жив?

— Честно казано, не знам какво искам да кажа.

— И кой на Земята би могъл да направи такова нещо?

— Кой на Земята ли?

Следващото откритие направих аз. То приличаше на къса писалка, носеща се във въздуха. Видях я само с крайчеца на окото си и ми се стори, че е писалка. Най-различни неща могат да изскочат от джобовете и да се понесат във въздуха при нулева гравитация. Няма никакъв начин да ги задържиш на едно място, освен ако ги затвориш добре някъде. Можете да очаквате писалки, монети и какво ли не още, което е намерило отвор, да лети накъдето го понесат въздушните течения и инерцията.

Така че умът ми регистрира „писалка“ и аз разсеяно се протегнах да я взема, но, естествено, пръстите ми не успяха да я хванат. Самото посягане към нещо предизвиква въздушни течения, които го отблъскват. Човек трябва да се протегне и да го дебне с едната ръка отзад, а с другата да го хване. Взимането на всеки малък предмет в такива условия изисква действия с две ръце.

Обърнах се да видя предмета и тогава разбрах, че моята писалка си стои кратко в джоба ми. Опипах с ръце — там си беше.

— Джо, да си си загубил писалката? — извиках и.

— Не.

— А нещо друго? Ключ? Цигара?

— Не пуша, знаеш.

Глупав отговор.

— Както и да е? — казах аз вбесена. — Привиждат ми се разни работи.

— Никой не е казал, че си психически здрава.

— Погледни, Джо! Там. Там.

Той се хвърли към него. Трябаше да го предупредя, че така няма да стане.

Обаче нашето ровене из компютъра до този момент изглежда беше раздвижило нещата. Виждахме ги накъдето се обърнем. Те плуваха по въздушните течения.

Накрая успях да хвана едно. Или по-точно — то се спря на лакътя на костюма на Джо. Сграбчих го и извиках; Джо подскочи от ужас и едва не го изрила от ръката ми.

— Погледни! — казах.

На костюма на Джо, откъдето го бях взела, имаше блестящо кръгче. Беше започнало да го прояжда.

— Я го дай! — каза Джо. Той го взе предпазливо и го подпра на стената, за да го задържи здраво. След това го обели, внимателно повдигайки тънкия като хартия метал.

Вътре имаше нещо, което приличаше на цигарена пепел. Но на светлината изглеждаше като нежно тъкан метал.

Освен това беше влажно. То бавно се изви, единият му край като че ли сляпо търсеше. Крайчето стигна стената и се прилепи. Джо го избута с пръст. Изглежда му трябаше съвсем лек натиск. Джо си разтърка палеца и показалеца и каза:

— Мазно е.

Металният червей — не знам как другояче да го нарека — вече изглеждаше отпуснат и не се движеше повече, след като Джо го беше докоснал.

Започнах да се въртя и извивам, опитвах се да се огледам.

— Джо — казах аз, — за бога, да нямам и аз нещо по мене?

— Не виждам — каза той.

— Ама разгледай добре! Трябва да се наблюдаваме. Ако ни повредят костюмите, няма да можем да се върнем на кораба.

Джо каза:

— Е, добре, завърти се.

Усещането беше гадно — обкръжен си от нещо, което е готово да ти изяде костюма. Когато се появеше някое, гледахме хем да го хванем, хем се пазехме от него, което беше почти невъзможно. Едно доста дълго се приближи до крака ми и аз се опитах да го ритна, което беше глупаво — ако бях успяла, щеше да се залепи. Тъй като не успях, въздушното течение го отнесе до стената, където си остана.

Джо се протегна припряно да го хване — прекалено припряно. Тялото му се преобърна и единият му ботуш леко ритна стената близо до цилиндърчето. Когато най-сетне успя да се оправи, то все още си стоеше там.

— Не го ударих, нали?

— Не — отговорих. — Удари на десетина сантиметра от него. Няма да избяга.

Бях го обкръжила с две ръце. Беше два пъти по-дълго от предишните. Всъщност, това бяха два залепени по дължина цилиндъра, пристегнати там където се съединяваха.

— Акт на възпроизвеждане — каза Джо, като обели метала.

Този път вътре имаше един пласт прах. Два пласта. По един от двете страни на пристегнатото място.

— Лесно се убиват — каза Джо. Той видимо се успокои. — Мисля, че сме спасени.

— Наистина изглеждат живи — неохотно казах аз.

— Мисля, че са нещо повече. Те са вируси, или нещо подобно.

— Какви ги приказваш?

Джо каза:

— Известно е, че аз съм технолог по компютрите, а не вирусолог, но — доколкото знам нещо за вирусите на Земята, или „Долу“, както би се изразила ти, те се състоят от молекула нуклеинова киселина в белтъчна обвивка. Когато вирусът нападне клетката, той успява да пробие дупка в стената, или мем branата ѝ, като използува подходящ ензим, и нуклеиновата киселина прониква вътре, а белтъчната обвивка остава отвън. Всъщност, той успява да изгради свои копия и произвежда нова белтъчна обвивка за всяко копие. След като вземе от клетката всичко възможно, клетката изчезва и на мястото на нападналия я вирус се появяват няколкостотин дъщерни вируса. Да ти напомня нещо?

— Да. Много познато. Точно това става тук. Но откъде се е появило, Джо?

— Очевидно не от Земята, нито пък от земно селище. Предполагам, че от някъде другаде. Може би се носят из пространството, докато намерят подходящо място, където да се размножат. Търсят порядъчно големи обекти, направени наготово от метал. Не допускам да могат да топят руди.

— Но големите метални обекти с компоненти от чист силиций и разни други сочни материи са продукт единствено на интелигентен живот — казах аз.

— Точно така — каза Джо. — Което означава, че имаме най-сериозни доказателства, че интелигентен живот се среща в пространството, защото обекти като този, на който сме, трябва да се срещат доста често. Иначе тези вируси няма как да съществуват. А това значи също, че интелигентният живот е и стар, може би на десет милиарда години — достатъчно за някаква метална еволюция, образуваща живот по формула метал-силиций-масти, както ние образуваме живот по формулата нуклеиди-белтъци-вода. Достатъчно време, за да възникне паразитен живот по продуктите на човека в космоса.

Казах:

— Звучи така, като ли винаги щом някаква интелигентна форма на живот създаде пространствена цивилизация, не след дълго тя става обект на нахлуването на паразитите.

— Точно така. И това трябва да се държи под контрол. За щастие, тия тук се убиват лесно, особено сега, докато се формират. По-късно, когато са готови да се измъкнат от Компютър Две, предполагам, че ще пораснат, обвивките им ще се втвърдят, вътрешностите им ще се стабилизират и ще се пригответ, както спорите, да се носят още милион години, преди да си намерят нов дом. Тогава може би няма да бъде лесно да бъдат убити.

— Как ще ги убиеш?

— Аз вече ги убих. След като разчуших първото, само докоснах другото, което беше тръгнало инстинктивно да търси метал, за да започне да си прави обвивка — и това докосване го свърши. Следващото дори не докоснах, само ритнах стената до него и звуковите трептения разтърсиха вътрешността му на прах. Така че сега

нищо не могат да ни направят — нито за нас, нито на компютъра. Само трябва да ги разтърсваме здраво.

Нямаше нужда да обяснява — и това ми стигаше. Той бавно си сложи ръкавиците и удари стената с едната. Тя го отхвърли и той ритна стената, където я доближи.

— Хайде, почвай и ти! — извика ми той.

Опитах се и известно време карахме така. Не можете да си представите колко е трудно да удариш стена при нулева гравитация — поне нарочно, и да я удариш достатъчно, че да я разтърсиш. Успяхме толкова често, колкото и не успяхме, или понякога успяхме да ударим лекичко, колкото да започнем да се въртим, но не и да издадем никакъв звук. Много скоро се задъхахме от усилието.

Но вече бяхме посвикнали. Продължихме и в края на краищата събрахме още вируси. Отвътре всички имаха вече само прах. Очевидно бяха пригодени за празни, автоматизирани обекти, които като съвременни компютри, не выбираха. Предполагам, че поради това са изградили изключително неустойчиви метални структури — достатъчно нестабилни, че да изградят свойствата на проста форма на живот.

— Мислиш ли, че сме свършили с всички? — попитах аз.

— Откъде да знам? Едно да е останало, ще погълне умрелите заради металните запаси и ще почне всичко отначало. Хайде да разтърсим още малко.

Продължихме, докато се уморихме толкова, че вече ни беше все едно дали е останало още някое живо, или не.

— Естествено — казах, — Планетарната Асоциация за Научни Изследвания няма да се зарадва особено много, че сме убили всички.

Предложението на Джо какво да прави ПАНИ беше силно, но непрактично. Той каза:

— Виж какво, нашата работа е да спасим Компютър Две, няколко хиляди живота и както се оказа — и собствения си. Сега да решават дали да си поправят компютъра или да го строят наново. Това си е тяжна работа. ПАНИ може да използува и умрелите екземпляри, а това не е малко. Ако поискат живи, предполагам, че ще намерят някои да се носят из тези райони.

Аз казах:

— Добре. Предлагам да съобщим на Централния Компютър, че ще позакърпим Компютър Две, колкото да може да работи и ще останем, докато пристигне екип за по-сериозни поправки, или каквото е необходимо, за да се предотврати ново нахлуване на паразитите. Междувременно, няма да е лошо да се видят другите компютри и да се направи система, която да предизвиква вибрации, щом се появи спадане на вътрешното налягане.

— Много просто! — каза Джо ехидно.

— Имахме късмет, че ги открихме тъкмо сега.

— Чакай малко — каза Джо и в погледа му се четеше сериозна тревога. — Не ние ги открихме. Те ни откриха! Ако се е развел метален живот, мислиш ли, че е вероятно това да е единствената му форма? Ами ако такива форми на живот комуникират някак през огромните пространства и сега други се приближават към нас да си похапнат? Или пък други видове — всички в търсене на нов, сочен фураж от една още недокосната космическа цивилизация. Други видове! Някои достатъчно издръжливи на вибрации. Някои, които са подгответи да нападат селищата в орбита. Някои, които са достатъчно големи, за да реагират гъвкаво на опасностите. Някои, о боже, които може да са способни да нападнат Земята заради метала в градовете? Това, което ще докладвам, което трябва да докладвам е, че сме открити!

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 7 от 1980 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.